

MÔ TÍP SINH ĐỀ THẦN KỲ TRONG TRUYỆN CỔ - SỰ KHÁC NHAU VỀ LỊCH SỬ VĂN HÓA CỦA TRUNG QUỐC VÀ VIỆT NAM*

Vương Đại Liên**

Tóm tắt: Sinh đề thần kỳ là một mô típ phổ biến của truyện cổ thế giới, trong truyện cổ Trung Quốc và Việt Nam, mô típ này cũng xuất hiện nhiều lần, thể hiện sự khác nhau về lịch sử văn hóa giữa 2 nước. Trung Quốc sớm xây dựng nhà nước phong kiến, nên văn hóa đế vương, văn hóa phụ quyền đã ăn sâu vào tâm thức của người Trung Quốc. Người Việt Nam coi trọng làng và văn hóa làng, nên dấu ấn của văn hóa làng xã đã được thể hiện trong mô típ sinh đề thần kỳ của Việt Nam. Trung Quốc và Việt Nam có lịch sử giao lưu từ lâu, một số nhân vật trong thần thoại Trung Quốc như Ngọc Hoàng, Tây Vương Mẫu..., một số điển tích đã xuất hiện trong mô típ sinh đề thần kỳ của Việt Nam.

Từ khóa: Mô típ sinh đề thần kỳ, Trung Quốc, Việt Nam, lịch sử văn hóa.

Vương Đại Liên: *The motif of miraculous birth in the legends – the differences in the cultural history between China and Vietnam*

Miraculous birth is a popular motif of the ancient tales in the world. It appeared in many Chinese and Vietnamese folk tales, showing the difference in cultural history between the two countries. Early establishment of a feudal state in China made the imperial culture and patriarchal culture ingrained in the minds of Chinese people. Vietnamese people value villages and village culture; therefore the village culture has been reflected in the miraculous birth motif in Vietnam. China and Vietnam have had a long history of exchanges; some figures in Chinese mythology such as Ngọc Hoàng, Tây Vương Mau..., and some legends have appeared in the miraculous birth motif in Vietnam.

Keywords: Miraculous birth motif, China, Vietnam, cultural history.